

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler, herunder om klageadgangen til Udlændingenævnet og indrejseforbud, indførelse af en bagatelgrænse for tilbagebetaling af gebyr, præcisering af adgangen og ændring af kompetencen til at forlænge en udrejsefrist, opfølgning på evaluering af Danmarks anvendelse af Schengenreglerne om bl.a. tilbagesendelse samt præcisering af rækkevidden af indrejseforbud omfattet af udsendelsesdirektivet, m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. januar 2020 til den 20. februar 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

A2B, ACE Denmark Akkrediteringsinstitution, Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Akadimirådet, Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Amnesty Nu, Amnesty International, Ankestyrelsen, AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforeningen, Assens Kommune, Asylret, BARD – Board of Airline Representatives in Denmark, Ballerup Kommune, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Billund Kommune, BL – Danmarks almene boliger, Bornholms Kommune, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, By og Havn, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Byggesocietetet, Bygherreforeningen, Børne- og Kulturchefsforeningen, Børnehjælpsdagen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Copenhagen Business Academy, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Lejerforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureauforening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk, Bygningsinspektørforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Forfatterforening, Dansk Industri, Dansk Kunstner-

5. maj 2020

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Caroline Krogh

Sags nr. 2019-6996
Akt-id 976641

råd, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Landskabsarkitektforening, Dansk Missionsråd, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Boligadvokater, Danske Dramatikere Forbund, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Landskabsarkitekter, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Udlejere, Danske Universiteter, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, De Danske Sprogcentre (DDS), Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Den Danske Landinspektørforening, Det Centrale Handicapråd, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning - KORA, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, DOF, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Det Danske Akademi, DI, Dragør Kommune, Egedal Kommune, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsmæglerens Landsorganisation, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademiet Lillebælt, Erhvervsakademi Midtvest, Erhvervsakademi Nordjylland, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Sydvest, Erhvervsakademi Sydøst, Erhvervsakademi Århus, Esbjerg Kommune, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, Finansrådet, Flygtningenævnet, FOA-Fag og Arbejde, FOF's Landsorganisation, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser (FLD), Foreningen af Miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forsikring og Pension, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Friluftsrådet, Frivilligrådet, Furesø Kommune, Færøernes Landsstyre, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Greve Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Haderslev Kommune, Halsnæs Kommune, Handels-, Transport- og Serviceerhvervene, Hedensted Kommune, Helsingør Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, HK/Danmark, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Højskolernes Sekretariat, Hørsholm Kommune, Håndværksrådet, Ikast-Brande Kommune, Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrerådgivningen, Institut for Center Planlægning, ICP A/S, Institut for Menneskerettigheder, International Community/Erhverv Aarhus, International Council for the Exploration of the Sea (ICES), International Organization for Migration (IOM), Ishøj Kommune, Jammerbugt Kommune, Jobrådgivernes Brancheforening, Journalistforbundet, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Kirkernes Integrationstjeneste, Kolding Kommune, Kommunalteknisk chefforening, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvinde-

fredsligaen), Københavns Erhvervsakademi, Københavns Kommune, Københavns Tekniske Skole, Køge Kommune, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen Adoption og Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Landssamråd for PPR-chefer, Langeland Kommune, Lederne Hovedorganisation, Lejernes Landsorganisation, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Liberalt Oplysningsforbund, Lolland Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Lærernes Centralorganisation, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Mellempøkkeligt Samvirke, Middelfart Kommune, Morsø Kommune, Niels Brock, Norddjurs Kommune, Nordfyn Kommune, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, Praktiserende Landinspektørers Forening, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, PROSA – Forbundet af It-professionelle, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Randers Kommune, Rebild Kommune, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Røde Kors, Rødovre Kommune, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutning af Danske Småøer, Sammenslutningen af Landbrugets, Arbejdsgiverforeninger, Samsø Kommune, samtlige byretter, Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Slagelse Kommune, Solrød Kommune, Sorø Kommune, SOS Racisme, Stevns Kommune, Struer Kommune, Svendborg Kommune, Syddjurs Kommune, Sønderborg Kommune, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Udlændingenævnet, UNHCR Regional Representation for Northern Europe, UNICEF Danmark, Thisted Kommune, Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Vallensbæk Kommune, Varde Kommune, Vejen Kommune, Vejle Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Vordingborg Kommune, VEU-rådet, Work-live-stay southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab Uden Grænser, Ærø Kommune, Aabenraa Kommunes, Aalborg Kommune, Aarhus Erhverv / International Community, Århus Kommune og 3F.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har modtaget høringssvar med bemærkninger til lovforslaget fra:

Bedsteforældre for Asyl, Danes Worldwide, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, Datatilsynet, DI Transport / Brancheorganisationen Dansk Luftfart, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater – FAU, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Røde Kors, SOS Racisme og Aalborg Universitet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har efter høringsfristen modtaget hørings svar med bemærkninger fra Amnesty International og Dommerforeningen.

Følgende har afgivet hørings svar, men ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

AOF, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Erhvervsskoler og -gymnasier, Danske Universiteter, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Landsforeningen Adoption og Samfund, Naaklackersuisut (Grønlands Selvstyre), Odense Kommune, Politiforbundet, Færøernes Landsstyre, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Udlændingenævnet, Ældre Sagen og 3F.

Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Københavns Byret på vegne af samtlige byretter, Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

De modtagne hørings svar vedlægges.

Nedenfor i afsnit 2 gennemgås de indkomne hørings svar så vidt muligt opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte myndigheders og organisationers hovedsynspunkter samt Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer hertil. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til hørings svarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af generel politisk karakter og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i hørings oversigten. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til hørings svarene, som er sendt til Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integration.

1.1 Lovforslagets del om hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for uledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark

Et udkast til lovforslagets del om hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for uledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark har i perioden fra den 24. marts 2020 til den 21. april 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademirådet, Amnesti Nu, Amnesty International, Ankestyrelsen, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børne- og Kulturchefforeningen, Børnehjælpsdagen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureauforening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Er-

hverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Industri, Dansk Missionsråd, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Universiteter, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finansrådet, Flygtningenævnet, FOA-Fag og Arbejde, FOF's Landsorganisation, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, HK/Danmark, Højskolernes Sekretariat, Håndværksrådet, Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Journalistforbundet, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunalteknisk chefforening, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Landssamråd for PPR-chefer, Ledernes Hovedorganisation, Liberalt Oplysningsforbund, Lærernes Centralorganisation, Mellempolitisk Samvirke, Politiforbundet i Danmark, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, samtlige byretter, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, SOS Racisme, Udlændingenævnet, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd og 3F.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har modtaget høringssvar med bemærkninger til denne del af lovforslaget fra:

Ankestyrelsen, Bedsteforældre for Asyl, Dansk Flygtningehjælp, Datatilsynet, FOA, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Røde Kors, Socialpædagogernes Landsforbund og SOS Racisme.

Følgende har afgivet høringssvar, men ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

Danske Regioner, Flygtningenævnet, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Politiforbundet i Danmark, Rigspolitiet, Rigsrevisionen og Udlændingenævnet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har efter høringsfristen modtaget høringssvar fra Rådet for Etniske Minoriteter, som ikke har haft bemærkninger til lovforslaget.

Advokatsamfundet, Dansk Arbejdsgiverforening, Københavns Byret, Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

De modtagne høringsvar vedlægges.

Nedenfor i afsnit 2.1 og 2.20 gennemgås de indkomne høringsvar sammen med høringsvarene til denne del af lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriets og Social- og Indenrigsministeriets kommentarer til høringsvarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af generel politisk karakter og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten.

2. Indkomne høringsvar

2.1 Generelle bemærkninger

Danes Worldwide finder det positivt, at flere bestemmelser i udlændingeloven bliver præciseret og indholdet tydeligere afspejlet i de faktiske retsvirkninger.

Dansk Flygtningehjælp er positive over for ministeriets indsats med at rydde op på udlændingeområdet og har til den del af lovforslaget, der omhandler hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for ledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark mv., bemærket, at ændringerne generelt styrker retssikkerheden på området for anbringelser uden samtykke.

FOA støtter forslaget om at tilvejebringe et skærpet hjemmelsgrundlag for iværksættelse af indgribende foranstaltninger uden samtykke over for børn og unge af forældre uden lovligt ophold eller med processuelt ophold.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark finder det positivt, at reglerne er blevet gennemarbejdet og præciseret, så der bliver skabt større klarhed og overblik.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater finder overordnet set de tilsigtede systematiseringer, præciseringer og forenklinger positive, og foreningen er enig i ministeriets betragtninger om behovet for disse ændringer, idet foreningen også finder, at udlændingeloven i kraft af talrige lovændringer er blevet unødigt kompliceret og uoverskuelig. Foreningen har til den del af lovforslaget, der omhandler hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for ledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark mv., bemærket, at foreningen umiddelbart ser, at de væsentlige ændringer og tilføjelser til lovforslaget er udtryk

for korrektioner og udbedringer af ikke tilsigtede forskelle mellem børn og unge uden lovligt opholdsgrundlag og børn og unge med lovligt opholdsgrundlag, hvorfor det er foreningens opfattelse, at lovforslaget i det væsentligste bør fremmes.

Røde Kors finder det positivt, at ministeriet har påtaget sig en gennemgribende oprydning i udlændingeloven, at der er tale om et meget omfattende og komplekst regelsæt, men at reglerne på vigtige områder bliver mere klare. **Røde Kors** har til den del af lovforslaget, der omhandler hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for ledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark mv., bemærket, at Røde Kors bifalder de forbedringer af mindreårige asylansøgers retssikkerhed, der ligger deri.

Socialpædagogernes Landsforbund bakker op om, at der indføres klare regler, så der ikke er tvivl om hjemmelsgrundlaget for at iværksætte sociale foranstaltninger over for ledsagede og uledsagede mindreårige udlændinge, ligesom forbundet bakker op om, at der gælder samme love og regler for disse børn som for øvrige børn, der opholder sig i Danmark. Socialpædagogernes Forbundet bakker endvidere op om, at uledsagede mindreårige skal kunne anbringes på alle typer af anbringelsessteder, og at ledsagede mindreårige skal kunne tilbydes sociale foranstaltninger, inkl. efterværn, i de tilfælde, hvor barnets/den unges udfordringer tilsiger det, og hvor indkvarteringsstedet ikke kan imødekomme barnets behov.

Aalborg Universitet har bemærket, at universitetet overordnet set støtter lovforslaget, idet ændringerne vil medvirke til øget gennemsækelighed og gennemsigtighed af reglerne på området for udlændingepolitik.

2.2 Bestemmelser om processuelt ophold og opsættende virkning

Aalborg Universitet har bemærket, at universitetet støtter forslaget om præcisering og overskueliggørelse af reglerne vedrørende processuelt ophold og opsættende virkning med henblik på en præcisering af indholdet af bestemmelserne. **Røde Kors** læser det foreslåede som en god og velkommen forenkling af de nuværende regler. **Foreningen af Udlændingeretsadvokater** er overordnet positivt indstillet over for ændringen.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Aalborg Universitet, Røde Kors og Foreningen af Udlændingeretsadvokater.

SOS Racisme har bemærket, at det forhold, at punkterne i § 33, stk. 3-13, samles i tre paragraffer: § 33, § 33 a og § 33b, ikke gør det mere overskueligt, tværtimod, er der hele tiden henvisninger frem og tilbage i udlændingeloven, som gør den vanskelig at læse og forstå.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra SOS Racisme. Ministeriet skal bemærke, at formålet med ændringen er at dele bestemmelserne i den gældende § 33 op tematisk, således at bestemmelser om udrejsefrister fremgår af § 33, bestemmelser om processuelt ophold som udgangspunkt fremgår af § 33 a og bestemmelser om opsættende virkning som udgangspunkt fremgår af § 33 b. Derudover er det formålet med ændringen at videreføre gældende ret og administrativ praksis. Det er ministeriets vurdering, at det er nødvendigt at henvise til de øvrige dele af udlændingeloven for at præcisere, hvilke bestemmelser i den øvrige del af loven, der er omfattet af reglerne om udrejsefrister, processuelt ophold og opsættende virkning.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har bemærket, at forslaget om at ophæve udlændingelovens § 33, stk. 6, hvorefter en klage til Folketingets Ombudsmand af visse sager, ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, indebærer en svækkelse af klageadgangen.

SOS Racisme har bemærket, at lovforslaget vil medføre, at klager til Folketingets Ombudsmand, og f.eks. ansøgning om humanitært ophold fremsat efter en overskredet udrejsefrist, der er meddelt i forbindelse med et afslag på asyl, ikke kan få opsættende virkning. Dette svækker efter foreningens opfattelse klagerens retsstilling og mulighed for at opnå ophold af humanitære grunde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det følger af udlændingelovens § 33, stk. 6, at en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen efter udlændingelovens § 53 b (åbenbart grundløs-proceduren), som indbringes for Folketingets Ombudsmand, ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Det samme gælder en afgørelse om humanitær opholdstilladelse truffet af udlændinge- og integrationsministeren efter § 9 b, som indbringes for Folketingets Ombudsmand, når indbringelsen må anses for åbenlyst ubegrundet, eller indbringelsen ikke sker i tilknytning til meddelelsen af afslaget på opholdstilladelse efter § 9 b. Det foreslås, at bestemmelsen ophæves.

Det er ministeriets vurdering, at der bl.a. af hensyn til forenkling ikke ses at være behov for en selvstændig regulering af, om indbringelse af en afgørelse for Folketingets Ombudsmand af udlændingemyndighederne skal tillægges opsættende virkning. Spørgsmålet om opsættende virkning må afgøres i henhold til de almindelige forvaltningsretlige principper. Det betyder, at spørgsmålet om opsættende virkning i forbindelse med indbringelse af afgørelser for Folketingets Ombudsmand fremover ikke er eksplicit lovreguleret, men skal afgøres på baggrund af udlændingemyndighedernes skønsmæssige vurdering. Forslaget om at ophæve bestemmelsen i udlændingelovens § 32, stk. 6, medfører således ikke en ringere adgang til at opnå opsættende virkning ved indbringelse af afgørelser ombudsmanden.

Flygtningenævnet har bemærket for så vidt angår anmodninger om genoptagelse af Flygtningenævnets afgørelser, at Flygtningenævnet skal tage stilling til en eventuel anmodning om genoptagelse af et afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, inden udlændingen udsendes tvangsmæssigt af landet. Flygtningenævnet har endvidere bemærket, at dette hidtil er sikret ved, at politiet – senest to uger inden en planlagt udsendelse – skriver til udlændingemyndighederne med henblik på at afklare om der foreligger udsendelsehindringer. Flygtningenævnet har videre bemærket, at såfremt Flygtningenævnet måtte have en verserende sag om genoptagelse, vil nævnet bestræbe sig på at træffe afgørelse i genoptagelses-sagen, eller tage stilling til, om anmodningen skal tillægges opsættende virkning, inden tidspunktet for den planlagte udsendelse. Endelig har Flygtningenævnet bemærket, at hvis politiet ikke fremover skal sikre, at der ikke foreligger udsendelsehindringer i form af verserende flygtningenævnssager om genoptagelse, inden en tvangsmæssig udsendelse, vil Flygtningenævnet under hensyn til Danmarks internationale forpligtelser være nødsaget til at sikre dette, og at dette i praksis vil skulle ske ved, at Flygtningenævnet, straks en anmodning om genoptagelse modtages, træffer afgørelse om opsættende virkning.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Flygtningenævnet, herunder at Flygtningenævnet under hensyn til Danmarks internationale forpligtelser vil træffe afgørelse om opsættende virkning, når en anmodning om genoptagelse modtages i nævnet, således der ikke er tvivl om, hvorvidt en udlænding kan udsendes tvangsmæssigt af Danmark.

2.3 Ændring af adgangen til forlængelse af udrejsefristen samt udvidelse af kompetencen til at træffe afgørelse herom

Aalborg Universitet støtter forslaget om, at udrejsefristen skal kunne forlænges i tilfælde af, at den internationale medarbejder er gravid med termin mindre end 2 måneder før fristen for udrejse.

Ministeriet har noteret sig bemærkningen fra Aalborg Universitet, og skal i den anledning bemærke, at det – som angivet i udkastet til lovforslag – allerede i dag er praksis, at udrejsefristen kan forlænges i særlige tilfælde, herunder hvis en udlænding er gravid og skal udrejse af landet inden for to måneder før termin og to måneder efter fødsel.

Dansk Flygtningehjælp finder ændringen af adgangen til at forlænge udrejsefristen yderst relevant og meget positiv, herunder at muligheden for at forlænge udrejsefristen med op til 120 dage og i ganske særlige tilfælde længere, vil have en væsentlig betydning for de berørte personer, der med en sådan udrejsefrist får en reel mulighed for på en mere værdig måde at afvikle deres forhold i Danmark og forberede deres tilbagevenden til hjemlandet. Dansk Flygtningehjælp finder

det endvidere positivt, at udrejsefristen kan forlænges allerede på tidspunktet for afgørelsen om afslag, inddragelse el. lign. Dansk Flygtningehjælp mener endvidere, at flygtninge, som tager imod tilbud om repatrieringsstøtte, ikke bør være tvunget til at flytte til et udrejsecenter, mens deres ansøgning om støtte behandles og hjemrejsen planlægges, idet det er Dansk Flygtningehjælps opfattelse, at det risikerer at underminere den enkeltes ønske om at rejse ud af landet frivilligt.

Røde Kors finder det meget positivt, at der med de foreslåede ændringer bliver mulighed for at forlænge udrejsefristen i op til 120 dage og i ganske særlige tilfælde længere, hvis hensynet til familiens samlede udrejsefrist taler for det. Røde Kors har endvidere bemærket, at Røde Kors mener, at det er uhensigtsmæssigt, at personer, der har fået inddraget deres opholdstilladelse skal tage ophold i asylsystemet, og at Røde Kors anbefaler, at flygtninge, som tager imod tilbud om repatrieringsstøtte ikke bør være tvunget til at flytte på asylcenter, mens deres ansøgning om støtte behandles og hjemrejsen planlægges, idet det risikerer at modarbejde den enkeltes ønske om frivillig hjemrejse.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp og Røde Kors. Ministeriet skal bemærke, at formålet med at ændre adgangen til at forlænge udrejsefrist er at skabe rammerne for en mere overskuelig udrejse for udlændinge, der har haft et længerevarende lovligt ophold i Danmark, og som har fået inddraget eller nægtet forlænget sin opholdstilladelse, og til at flere udlændinge dermed vælger at udrejse frivilligt, ligesom det vil give udlændinge, der får forlænget udrejsefristen, mulighed for eventuelt at søge repatriering under udrejsefristen.

Foreningen af Udlænderetsadvokater ser positivt på forslaget, herunder fordi den seneste myndighed, der har truffet afgørelse i sagen formodes at være i besiddelse af alle relevante oplysninger i sagen og har et indgående kendskab til sagens faktuelle og aktuelle forhold, hvorfor der forventes en hurtig stillingtagen til forlængelse af udrejsefristen. Foreningen har dog bemærket, at forslaget om, at udlændinge- og integrationsministerens, Udlændingenævnets og Flygtninge-nævnets afgørelser om udrejsefrister ikke kan påklages er bekymrende af hensyn til retssikkerhedsprincipperne, da klager således ikke kan få mulighed for at få denne del af spørgsmålet prøvet.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlænderetsadvokater, men finder ikke anledning til at foretage justeringer af lovforslaget.

Flygtningenævnet har foreslået, at der indsættes bestemmelser i lovforslaget, der regulerer behandlingen af anmodninger om forlængelse af udrejsefrist, herunder at afgørelserne som altovervejende hovedregel træffes af formanden eller en næstformand alene, at sagerne som udgangspunkt behandles skriftligt, at sagerne

undtagelsesvist kan behandles af et samlet nævn på skriftligt grundlag og helt undtagelsesvist på mundtligt nævn.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har imødekommet Flygtningenævnets forslag, idet en sådan ordning svarer til Flygtningenævnets behandling af andre asylrelaterede afgørelser.

2.4 Betingelser for fastsættelse af udrejsefrist til straks

Foreningen af Udlændingeretsadvokater ser positivt på de foreslåede ændringer vedrørende betingelser for fastsættelse af udrejsefrist til straks.

DRC Dansk Flygtninge Hjælp har foreslået en ændring af udlændingelovens § 33, stk. 2, 5. punktum, således at åbenbart grundløse ansøgninger ikke omfattes af kategorien " påtrængende tilfælde" og at ansøgerne dermed ikke automatisk pålægges at udrejse straks. Som begrundelse har organisationen henvist til, dels at disse udlændinge ikke bør sidestilles med kriminelle og personer, der har begået svig, dels til at et indrejseforbud har alvorlige konsekvenser for personer med slægtninge i eller anden tilknytning til Danmark eller en række europæiske lande.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra DRC Dansk Flygtningehjælp, men finder ikke anledning til at foretage justeringer af lovforslaget.

Om "åbenbart grundløs sager" bemærkes, at disse f.eks. omfatter ansøgning om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, hvor ansøgeren er sund og rask, og derfor er udelukket fra at komme i betragtning til en sådan opholdstilladelse, sager, hvor asylansøgeren som asylgrundlag forklarer om oplevelser m.v. som ikke er relevante i forhold til at opnå asyl og sager hvor Udlændingestyrelsen vurderer, at asylansøgeren ikke opfylder betingelserne i forhold til Flygtningenævnets praksis. Det bemærkes endvidere, at Udlændingestyrelsen forud for en afgørelse om "åbenbart grundløs" skal forelægge spørgsmålet for Dansk Flygtningehjælp.

2.5 Skriftlighed og vejledning ved afgørelser og meddelelse af indrejseforbud

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har bemærket, at den ser positivt på de foreslåede ændringer om skriftlighed og vejledning ved afgørelser og meddelelse af indrejseforbud.

Dommerforeningen har bemærket, at det forekommer uhensigtsmæssigt, at der lægges op til at, at alle domme med indrejseforbud fremover skal indeholde diverse serviceoplysninger om indholdet af indrejseforbud, og hvad der sker, hvis

disse overtrædes. Dommerforeningen finder, at en ordning med en standardiseret vejledning eller lignende forekommer mere hensigtsmæssigt.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater, men finder ikke anledning til at justere lovforslaget.

Ministeriet er enig i Dommerforeningens forslag om, at vejledning om indrejseforbuddets omfang og retsvirkninger kan ske i form af en standardisere vejledning som ledsager dommen. Lovforslaget er justeret i overensstemmelse hermed.

2.6 Meddelelse af indrejseforbud i sager efter udlændingelovens § 25 b, stk. 2

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har bemærket, at det centrale i forslaget om at ophæve udlændingelovens § 25 b, stk. 2, er at tredjelandsstatsborgere, der pålægges at udrejse straks, eller ikke udrejser i overensstemmelse med en fastsat udrejsefrist, systematisk vil blive pålagt et indrejseforbud. Foreningen støtter den deri indeholdte forenkling af sagsbehandlingen, men finder, at forslaget er udtryk for en stramning af området, idet flere vil blive pålagt indrejseforbud, og idet adgangen til at undtage herfra er for snæver. Foreningen kan derfor ikke tiltræde den foreslåede ændring af udlændingeloven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det for at sikre en mere direkte implementering af udsendelsesdirektivet er ministeriets vurdering, at et indrejseforbud ikke bør være afhængig af en forudgående udvisning, men i stedet bør gives som direkte konsekvens af, at en tredjelandsstatsborger i forbindelse med en tilbagesendelsesafgørelse pålægges at udrejse af landet straks eller ikke er udrejst i overensstemmelse med en fastsat udrejsefrist.

Ministeriet vurderer, at flere forventes at blive pålagt et indrejseforbud, idet indrejseforbuddet vil blive meddelt i umiddelbar forbindelse med fastsættelse af udrejsefristen til straks, eller umiddelbart i forlængelse af konstateringen af, at en udrejsefrist er overtrådt.

Det bemærkes, at der – som hidtil – vil være mulighed for at undlade at meddele et indrejseforbud. Det fremgår således af den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 3, at det kan undlades at meddele et indrejseforbud, hvis der foreligger særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed.

2.7 Bestemmelser om indrejseforbud

Institut for Menneskerettigheder har anført, at det fremgår af udkastet til lovforslag, at det der den myndighed, som konstaterer, at der er tale om ulovligt ophold, der i udgangspunktet skal træffe afgørelse om indrejseforbud, og at dette

i nogen tilfælde vil være Flygtningenævnet. Instituttet efterlyser en angivelse af, om også andre myndigheder, og i så fald hvilke, der kan konstatere et ulovligt ophold. Instituttet peger endvidere på, at i de situationer, hvor det konstateres, at en udlænding ikke er udrejst i overensstemmelse med en fastsat udrejsefrist, skal det, forud for at der træffes afgørelse om meddelelse af indrejseforbud, foretages en fornyet vurdering af, om et indrejseforbud skal meddeles eller bør undlades.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Institut for Menneskerettigheder. For så vidt angår afgørelse om meddelelse af indrejseforbud bemærkes, at der efter ministeriets opfattelse alene kan træffes afgørelse om indrejseforbud, hvis betingelserne for at meddele indrejseforbud er opfyldt på tidspunktet for afgørelsen om indrejseforbud.

SOS Racisme har anført, at problemet med et indrejseforbud til Danmark er, at hvis det er meddelt til SIS II, vil det ophæve mulighederne for f.eks. at en familie tager ophold i et andet Schengenland, hvis moderen eller faderen er udvist af Danmark, og den anden part er Union-statsborger eller dansk statsborger. Og det vil ophæve muligheden for, at den udviste part efter halvandet år kan søge asyl i et andet Schengenland, hvilket tidligere i flere tilfælde har ført til, at vedkommende har fået asyl eller subsidær beskyttelse, dvs. i realiteten ophæve muligheden for, at familien kan forblive samlet. SOS Racisme har herudover anført, at det ikke er gået godt med vurderingen af proportionalitet ved strafskærpelserne af overtrædelse af opholds- underretnings- og meldepligterne på udrejsecentrene. Folk, der har modtaget lange straffe for overtrædelse af disse pligter, er i forvejen straffet urimeligt hårdt og helt uproportionalt. Disse straffe bør afskaffes hurtigst muligt, men indtil da, bør de ikke påføres noget indrejseforbud, selvom de har fået langvarige, uproportionale og ubetingede straffe, inkl. varetægtsfængsling.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater finder det særdeles positivt at nyaffatte udlændingelovens § 32, således at reglerne vil fremgå med større tydelighed, og dermed skabe klarhed over retstilstanden. Den konkrete foreslåede ordning vedrørende systematiseringen af § 32 i stk. 1-8 findes at være hensigtsmæssig. Det findes endvidere hensigtsmæssigt, at virkningen af en udvisning fremover skal indsættes i UDL kapitel 4 i stedet, således at udlændingelovens § 32 kun omhandler indrejseforbud. Sproglige forenklinger imødegås ligeledes.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra SOS Racisme og Foreningen af Udlændingeretsadvokater.

Institut for Menneskerettigheder har anført, at bemærkningerne til forslagets § 32, stk. 3, ikke i tilstrækkelig grad beskriver de tilfælde, som kan være omfattet af undtagelsesbestemmelsen efter forslagets § 32, stk. 3, og anbefaler at det i højere

grad tydeliggøres, hvornår et indrejseforbud skal undlades som følge af Danmarks internationale forpligtelser.

Dansk Flygtningehjælp har henvist til, at det fremgår af den foreslåede § 32, stk. 3, at der i ganske særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed, undlades fastsat et indrejseforbud efter den foreslåede § 32, stk. 1, nr. 1 og 2. Samtidig fremgår det af det fremsendte lovforslags bemærkninger, at der fortsat ikke skal meddeles indrejseforbud, bl.a. hvis udlændingen samarbejder med politiet om udrejsen. Dansk Flygtningehjælp har på den baggrund anført, at ganske mange afviste asylansøgere samarbejder med politiet om udrejsen og det forekommer uhensigtsmæssigt, at så bred en kategori af personer skulle fortolkes ind i begrebet 'ganske særlige tilfælde'.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Institut for Menneskerettigheder og Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet skal bemærke, at formålet med den foreslåede § 32, stk. 3, er at sikre, at Danmark fuldt ud gennemfører udsendelsesdirektivets artikel 11, stk. 3. I lyset af de modtagne bemærkninger er forslaget ændret således, at den foreslåede bestemmelse finder anvendelse, hvis der foreligger "særlige tilfælde". Kriterierne for anvendelsen af bestemmelsen vil herefter svare til adgangen til efter udlændingelovens gældende § 25 b, stk. 2, ikke at udvise med indrejseforbud. Ministeriet har dog fundet anledning til at præcisere, at andre særlige grunde til ikke at meddele et indrejseforbud bl.a. kan være, at overskridelsen af udrejsefristen ikke skyldes forhold hos den pågældende. Om udlændingen er vurderet til at samarbejde med politiet om udrejsen, vil herefter ikke i sig selv være afgørende.

Bedsteforældre for Asyl har med henvisning til forslaget til udlændingelovens § 32, stk. 4, hvorefter et indrejseforbuds varighed som udgangspunkt stiger i takt med den straffedom, der ligger til grund for udvisningen, anført, at lovforslaget herved udøver dømmende magt og overtræder Danmarks grundlæggende retssikkerhed om magtens tredeling. Bedsteforældre for Asyl skal stærkt misbillige dette.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Bedsteforældre for Asyl.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har anført, at lovforslagets § 32, stk. 5, lægger op til, at hovedreglen for varigheden af visse indrejseforbud bliver for bestandigt. Hvis indrejseforbud for bestandigt med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, vil der kunne meddeles indrejseforbud af kortere varighed. Foreningen har anført, at der er tale om en skærpelse af reglerne, idet alternativet er, at der ikke sker udvisning i de tilfælde, hvor det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det betyder, at

lovændringen vil medføre flere afgørelser om indrejseforbud, omend af kortere varighed end bestandigt.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater. Ministeriet skal indledningsvist bemærke, at der er fundet behov for at ændre den foreslåede § 32, stk. 4, nr. 9, således at bestemmelsen alene omfatter indrejseforbud til udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter § 21 b, stk. 1. Indrejseforbud til udlændinge omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union efter den foreslåede § 32, stk. 1, nr. 4, samt indrejseforbud til visse religiøse forkyndere efter den foreslåede § 32, stk. 1, nr. 4, vil herefter skulle meddeles for så længe de pågældende er omfattet af de restriktive foranstaltninger eller optaget på listen, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, jf. den foreslåede § 32, stk. 4, nr. 10. Ministeriet skal endvidere bemærke, at den foreslåede § 32, stk. 5, nr. 1 og 3, er omarbejdet siden lovudkastet blev sendt i høring, og at der med bestemmelserne er tale om en videreførelse af gældende ret.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har for så vidt angår forslaget til udlændingelovens § 32, stk. 6, om indrejseforbuddets virkningstidspunkt, anført, at foreningen anser ændringen for at være en stramning af reglerne og ikke mindst, at reglerne medfører en dårligere retsstilling for en tredjelandsborger, der får fastsat en udrejsefrist og, hvor der straks samtidig skal træffes afgørelse om indrejseforbud. Foreningen tager afstand fra den manglende retssikkerhed, en sådan lovændring vil medføre for tredjelandsborger.

Rigspolitiet har anført, at det bør præciseres, om muligheden for skønsmæssigt at fastsætte et udrejsetidspunkt i tilfælde af, at en udlænding har været forsvundet fra sit indkvarteringssted i mere end tre år, også finder anvendelse i forhold til de udlændinge, som er udvist med et indrejseforbud i medfør af udsendelsesdirektivet. Rigspolitiet har herudover anført, at det af lovforslaget fremgår, at et skønsmæssigt fastsat udrejsetidspunkt vil kunne ændres til et tidligere såvel som et senere tidspunkt, såfremt man efterfølgende får dokumentation for, eller det er sandsynliggjort, at udrejsetidspunktet er et andet end det skønsmæssigt fastsatte. Såfremt der således skal ske fastsættelse af et senere tidspunkt, imødeser Rigspolitiet en afklaring af, hvornår indrejseforbuddet i så fald udløber. Skal man således fratække den periode, hvor udlændingen allerede har været opdateret, idet udlændingen i modsat fald vil være opdateret længere tid end f.eks. de 2 år, som indrejseforbuddet lyder på.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater og Rigspolitiet. Ministeriet skal bemærke, at formålet med den foreslåede ændring af reglerne om, hvornår et indrejseforbud beregnes fra, bl.a. er at sikre

efterlevelsen af Danmarks internationale forpligtelser efter udsendelsesdirektivet. Ministeriet har på baggrund af de modtagne bemærkninger fundet anledning til at præcisere, at en udlænding, der har et indrejseforbud, der gælder for medlemsstaterne til udsendelsesdirektivet, ikke vil kunne skønnes udrejst alene som følge af, at den pågældende har været forsvundet fra sit indkvarteringssted i mindst 3 år, og ikke i perioden er genopdukket eller antruffet af politiet. Ministeriet har herudover præciseret, at hvis et udrejetidspunkt, der er fastsat skønsmæssigt, efterfølgende ændres, vil indrejseforbuddets varighed skulle regnes fra det faktiske udrejetidspunkt. Ministeriet har i øvrigt tilføjet, at indrejseforbud regnes fra tidspunktet for dommens forkyndelse, hvis udlændingen er udvist med indrejseforbud ved en udeblivelsesdom, jf. retsplejelovens § 855, stk. 3.

2.8 Betingelser for administrativ frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater er enig i, at der bør ske en tydeliggørelse af de lovlige kriterier for frihedsberøvelse i lovtæksten. Foreningen peger på, at der efter foreningens opfattelse er behov for adgang til (advokat)bistand i forbindelse med de motivationsfremmende foranstaltninger, der ligger forud for eventuel frihedsberøvelse.

SOS Racisme er imod administrativ frihedsberøvelse.

DRC Dansk Flygtningehjælp foreslår, at der skabes ensartethed for så vidt angår spørgsmålet om risiko i udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt. og 2. pkt., og således at der alene kan ske frihedsberøvelse, hvis der er en "væsentlig risiko" for, at den pågældende forsvinder.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater og SOS Racisme. Ministeriet bemærker, at efter udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt. gælder, at såfremt de i lovens § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, for udvisning efter § 25, mr. 2, §§ 25 a, 25 b og 25 c eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 i øvrigt ikke har ret til at ophold sig her i landet, skal politiet så vidt muligt bestemme, at den pågældende skal frihedsberøves. Rådet har i sin gennemførelsesafgørelse af 15. februar 2018 henstillet, at Danmark ændrer udlændingeloven for at sikre, at der fastsættes objektive kriterier for, hvornår der er risiko for, at en tredjelandstatsborger forsvinder. Som følge af denne henstilling foreslås det, at der fastsættes sådanne kriterier eksplicit i udlændingelovens § 36. På den baggrund foreslås det at det direkte i loven og svarende til udsendelsesdirektivets artikel 15, stk. 1, litra a og b, fastsættes at det ved beslutning om frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt., navnlig skal indgå, om der er risiko for, at den pågældende vil forsvinde, eller at den pågældende tredje-

landsstatsborger undviger eller lægger hindringer i vejen for forberedelsen af tilbagesendelses- eller udsendelsesprocessen.

2.9 Betingelser for administrativ frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 2. pkt.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har bemærket, at en kodificering af praksis ikke kun er hensigtsmæssig, men decideret nødvendig. Foreningen af Udlændingeretsadvokater bifalder, at der fastsættes klare retningslinjer i lovtæksten for, hvornår der må frihedsberøves efter § 36, stk. 1, 2. pkt. Herudover ser foreningen det som et alvorligt problem, at der uagtet de objektive kriterier også ses at være uformelle formål med frihedsberøvelsen efter § 36, stk. 1, 2. pkt. Jo værre forholdene er for de indsatte i Ellebæk, jo hurtigere kan de formås til at lade sig udsende til et andet europæisk land, uden at benytte klagemulighederne.

Dansk Flygtningehjælp har indledningsvist påpeget, at frihedsberøvelse er et yderst alvorligt indgreb, som altid bør anvendes med varsomhed, særligt når det anvendes overfor mennesker, der ikke har begået kriminalitet, og hvor personerne i målgruppen meget vel kan være sårbare/traumatiserede. For så vidt angår de objektive kriterier finder Dansk Flygtningehjælp det positivt, at der indsættes sådanne i lovens bestemmelser om frihedsberøvelse i lyset af frihedsberøvelsens alvorlige karakter. Imidlertid finder Dansk Flygtningehjælp, at de foreslåede kriterier er alt for bredt formuleret i forhold til det overordnede krav om, at der skal være en "væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder". At disse kriterier hidtil har stået i bemærkningerne til loven, kan ikke begrunde, at de nu blot direkte overføres til selve lovtæksten. Derudover finder Dansk Flygtningehjælp, at det med fordel kunne formuleres direkte i relation til § 36, stk. 1, at frihedsberøvelse med henblik på udsendelse forudsætter, at der er reel udsigt til udsendelse, og at udsendelsen fremmes med nødvendig omhu.

SOS Racisme påpeger, at de er imod administrativ frihedsberøvelse.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Dansk Flygtningehjælp og SOS Racisme. Ministeriet skal bemærke, at der med lovudkastet ikke tiltænkt en ændring i forhold til, hvilke kriterier der skal indgå i vurderingen, eller hvordan kriterierne skal vægtes. De objektive kriterier, der skal tillægges vægt ved vurderingen af, om en udlænding kan frihedsberøves administrativt, fremgår allerede i dag af lovbemærkningerne til § 36, stk. 1, 2. pkt. Formålet med den foreslåede ændring er således alene at indskrive de objektive kriterier, der skal indgå i vurderingen efter § 36, stk. 1, 2. pkt., direkte i udlændingeloven og således kodificere en allerede eksisterende forpligtelse i overensstemmelse med ordlyden i Dublinforordningens artikel 2, litra n, og dermed skabe en ensartethed i forhold til administrativ frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt.

2.10 Betingelser for motivationsfremmende frihedsberøvelse efter § 36, stk. 5

Dansk Røde Kors har bemærket, at det ofte er uklart for frihedsberøvede udlændinge, hvorfor de er frihedsberøvet, og hvad der skal til, for at ændre på frihedsberøvelsen.

SOS Racisme er imod motivationsfremmende frihedsberøvelse.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Røde Kors og SOS Racisme.

2.11 Kvoteflygtninge

SOS Racisme forstår ikke, at Danmark vil være bekendt at udvise kvoteflygtninge, eller kun give dem midlertidigt asyl. Foreningen henviser til, at kvoteflygtninge modtaget efter aftale med UNHCR er genbosat med henblik på permanent ophold, og bør kunne udvises af Danmark, uden det sker efter aftale med UNHCR, og desuden kun, hvis det ikke overtræder Flygtningekonventionens artikel 32 og 33.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der for så vidt angår kvoteflygtninge foreslås to ændringer i udlændingeloven. En udlænding, der ikke tilbydes genbosætning i Danmark har ikke og har ikke haft ophold her i landet. Der er derfor ikke behov for regler om, at de kan udsendes, om deres opholdssted eller om disses adgang til kontante ydelser. Det foreslås derfor, at kvoteflygtninge udgår af de bestemmelser i udlændingeloven der regulerer sådanne spørgsmål. Herudover foreslås det at lovfæste en gældende praksis, hvorefter Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet i forbindelse med afslag på forlængelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, s tk. 1, 2, eller 3, eller § 8, stk. 1 eller 2, samtidig træffer afgørelse efter udlændingelovens § 32 a om, hvorvidt udlændingen kan udsendes, hvis denne ikke udrejser frivilligt, jf. § 31. De foreslåede bestemmelser har således til formål at bringe udlændingeloven i overensstemmelse med de faktiske omstændigheder, der gør sig gældende.

2.12 Forslag om at indføre en bagatelgrænse for tilbagebetaling, når der er betalt for meget i gebyr ved indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse, dansk indfødsret mv.

Danes Worldwide har bemærket, at hvis ministeriets ressourcer kan blive brugt mere hensigtsmæssigt ved at undlade at tilbagebetale for meget betalt gebyr tilbage til ansøgeren, og dette kan bidrage til en hurtigere sagsbehandlingstid, vil det berettiget, at man undlader at tilbagebetale for meget gebyr.

Aalborg Universitet støtter forslaget om, at en udlænding ikke skal have mulighed for at påklage bagatelgrænsen på 30 kr. ved for meget betalt gebyr i forbindelse med indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse mv.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Danes Worldwide og Aalborg Universitet.

Bedsteforældre for Asyl har bemærket, at forslaget om at indføre en bagatelgrænse for tilbagebetaling af for meget gebyr mangler en acceptabel begrundelse. Det anføres, at det må være selve beregningen af beløbet, der er ressourcekrævende, og at tilbagebetaling til NemKonto er nemt og gratis. Endvidere har Bedsteforældre for Asyl foreslået, at gebyrer for nydanskere generelt afskaffes.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Bedsteforældre for Asyl og skal hertil bemærke, at ikke alle udlændinge har en Nemkonto. Der er mange udenlandske ansøgere og klagere, der betaler gebyret til udlændingemyndighederne fra udlandet enten via bankoverførsel eller kreditkort, og tilbagebetaling vil nødvendigvis skulle ske samme vej. Forslaget om at indføre en bagatelgrænse i de tilfælde, hvor en ansøger eller en klager betaler for meget i gebyr, er begrundet i, at der er administrative omkostninger for udlændingemyndighederne ved en tilbagebetaling af gebyret. Bagatelgrænsen er sat til 30 kr., idet beløbet skønsmæssigt er fastsat med udgangspunkt i de direkte gennemsnitlige omkostninger forbundet med en tilbagebetaling for udlændingemyndighederne. Disse omkostninger omfatter bl.a. administrationsudgifter og bankgebyrer. Ministeriet skal endvidere bemærke, at ministeriet ikke har planer om at afskaffe gebyrordningen på indfødsrets-, familiesammenførings-, studie- og erhvervsområdet mv.

2.13 Præcisering af at danskbonus ikke anses som hjælp efter integrationsloven i udlændingelovens forstand

Danes Worldwide har bemærket, at Danes Worldwide er glade for, at det gøres tydeligere, at danskbonusen ikke er en hjælp til forsørgelse, men derimod en belønning og et økonomisk incitament til at lære dansk.

Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) har bemærket, at FSD finder det positivt, at det præciseres, at danskbonus, der udbetales efter integrationsloven, ikke anses som hjælp efter integrationsloven i udlændingelovens forstand.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Danes Worldwide og FSD.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at det forekommer uklart, hvad der i lovforslaget menes med, at der ikke kan ske tvangsinddrivelse for et beløb

svarende til danskbonusen i det beløb, der er stillet som økonomisk sikkerhed i forbindelse med ægtefællesammenføring eller familiesammenføring med en samlever. KL anfører, at ordlyden kan forstås sådan, at uanset om en borger er berettiget til danskbonus eller ej, kan kommunen ikke inddrive et beløb svarende til danskbonus, og at der på den baggrund kan opstå tvivl om regelsættet vedrørende kommunernes håndtering af økonomiske sikkerhedsstillelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at tvangsinddrivelse i et beløb, der er stillet som økonomisk sikkerhed efter udlændingelovens § 9, stk. 4, i forbindelse med ægtefællesammenføring eller familiesammenføring med en samlever, er reguleret i udlændingelovens § 9, stk. 27. Efter denne bestemmelse skal kommunalbestyrelsen tvangsinddrive det beløb, der er stillet til sikkerhed som betaling for hjælpen, hvis en opholdstilladelse er betinget af, at den herboende person har skullet stille økonomisk sikkerhed, og der senere ydes ansøgeren hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven. Det er således en betingelse for tvangsinddrivelse, at ansøgeren er ydet hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

Lovforslaget omfatter udbetaling af danskbonus til udlændinge efter integrationslovens § 22. Den danskbonus, der ydes efter integrationsloven, er at betragte som en præmie for gennemført danskuddannelse. En person, der har fået udbetalt danskbonus efter integrationsloven, har derfor ikke modtaget hjælp efter integrationsloven i udlændingelovens forstand. I sådanne tilfælde – hvor en person har fået udbetalt danskbonus efter integrationsloven – kan et beløb svarende til danskbonusen derfor ikke tvangsinddrives i det beløb, der er stillet som økonomisk sikkerhed.

2.14 Indførelse af et maksimumbeløb for bødeniveauet for transportøransvar og ændring af, hvornår der skal rejses tiltale

Danske Rederier er generelt af den opfattelse, at kontrol- og bevogtningsopgaver ved grænsen, kontrol med ind- og udrejse af Danmark og lignende opgaver er statens og politiets opgave. Som udgangspunkt bør det ikke pålægges private borgere eller virksomheder at udføre sådanne opgaver med de ansvars- og ressourcemæssige konsekvenser det medfører. Danske Rederier har forståelse for Udlændinge- og Integrationsministeriets forpligtelse til at efterleve EU-retten og behovet for at tilpasse de gældende bestemmelser om bødestraf, så det ikke strider imod direktiv 2001/51. Danske Rederier gør dog opmærksom på, at direktivet giver flere muligheder for udformningen af sådanne bestemmelser, som ministeriet kunne have overvejet. Det nævnes som eksempel, at direktivet giver mulighed for at fastsætte et maksimumsbeløb for bøder ved brud på transportøransvaret, hvor der i udkastet til lovforslaget er valgt den løsning, at der fastsættes et minimumsbeløb for bøder 22.500 kr. pr. person. Det påpeges, at et sådant bøde-

niveau ligger væsentligt over det nuværende bødeniveau på 12.000 kr. pr. person, jf. Rigsadvokatens meddelelse af 1. juni 2019 om udlændingelovens § 59 a. Danske Rederier udtrykker bekymring for, at man vælger at fastsætte en minimumsats, der ligger over den i dag anvendte sats, når der ikke foreligger empiri, der underbygger behovet for en ændring, og det nuværende niveau virker tilstrækkeligt højt til at sikre direktivets formål om effektivitet og afskrækkelse. Danske Rederier henviser på den baggrund til, at den eksisterende praksis kunne have fortsat med en ordning med et maksimumbeløb. Danske Rederier anser det også for beklageligt, at den eksisterende praksis, hvorefter der alene rejses tiltale i gentagelsestilfælde, ændres, således at transportvirksomheder fremover skal straffes i forbindelse med enkeltstående tilfælde, der kan være mere eller mindre tilfælde. Det betragtes som en ærgerlig afvigelse fra det princip, som oprindeligt var anført i bemærkningerne til loven, og som blev indført for at forbeholde straf til de transportvirksomheder, der kontinuerligt bryder med deres ansvar.

DI Transport og Brancheforeningen Dansk Luftfart har i et samlet høringsvar anført, at de er opmærksomme på, at baggrunden for lovforslaget er bestemmelserne i direktiv 2001/51 af 28. juni 2001, som angiver tre mulige optioner for bødestraf, samt EU-Kommissionens henstilling til Danmark om at følge en af de tre muligheder. DI Transport og Brancheforeningen Dansk Luftfart mener dog ikke, at der er fremlagt evidens, der kan retfærdiggøre de forslåede ændringer til bødeniveauet. Der henvises til, at direktivet er 20 år gammelt, hvorfor en ændring som foreslåede bør være begrundet i påvisningen af et reelt problem. DI Transport og Brancheforeningen Dansk Luftfart er ikke bekendt med indikationer på, at transportørerne i stigende grad bryder bestemmelserne. Et forhold Danmark burde adressere overfor EU-Kommissionen, da der ellers vil være tale om passiv dansk regelfølge, der har den uheldige virkning at øge erhvervslivets byrder. DI Transport og Brancheforeningen Dansk Luftfart anser på tilsvarende vis forslaget om at rejse tiltale i alle tilfælde, som en uforholdsmæssig byrde for såvel transportvirksomheder som domstole, hvorfor det bør genovervejes.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Danske Rederier, DI Transport og Brancheforeningen Dansk Luftfart. Ministeriet skal bemærke, at det på baggrund af de indkomne høringsvar er besluttet, at der vil blive fremsat en omarbejdet version af lovudkastet. Lovudkastet ændres således, at der i stedet foreslås en model med en maksimumsstraf på 5.000 euro pr. person (svarende til ca. 37.200 kr.), der befordres. Der er herved lagt vægt på, at en sådan model i højere grad sikrer, at det nuværende bødeniveau kan fastholdes. Som høringsparterne også fremhæver, foreligger der ikke oplysninger om, at det nuværende bødeniveau er uegnet til at forebygge, at transportvirksomheder overtræder udlændingelovens regler om transportøransvar.

For så vidt bemærkningerne til, at det på tilsvarende vis anses som en uforholdsmæssig byrde for bl.a. transportvirksomhederne, at der er lagt op til at ændre den gældende praksis, hvorefter der kun rejses tiltale i gentagelsestilfælde, således at transportvirksomheder fremover også kan pålægges strafansvar i 1. gangstilfælde, skal ministeriet bemærke, at ændringen skal sikre korrekt opfyldelse af de forpligtelser, der følger af direktiv 2001/51/EF af 28. juni 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til artikel 26 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985. Direktivet levner ikke medlemsstaterne valgfrihed i forbindelse med implementeringen for så vidt angår dette punkt.

Dommerforeningen har påpeget det generelt uhensigtsmæssige ved minimumsstraffe, idet det i den konkrete sag vil kunne give anledning til urimelige straffe. Det samme gælder for minimumsbøder. Dommerforeningen anser endvidere den foreslåede bestemmelse, der synes at være en implementering af direktivets artikel 4, stk. 1, litra b, som unødvendig, idet Danmark allerede lever op til kravet i direktivets artikel 4, stk. 1, litra a, i og med, at der i Danmark ikke er noget loft over, hvor store bøder der kan gives. Dommerforeningen påpeger også det uhensigtsmæssige i, at der lægges op til et princip om absolut kumulation uden mulighed for fravigelse. Dommerforeningen henviser i den forbindelse til bestemmelsen i færdselslovens § 118 a.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dommerforeningen. Ministeriet skal indledningsvist bemærke, at forslaget til lovændringen er en følge af, at Danmark har modtaget kritik fra EU-Rådet, for ikke at have implementeret artikel 4, stk. 1 i direktiv 2001/51/EF af 28. juni 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til artikel 26 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985, korrekt. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.19. At der, som påpeget af Dommerforeningen, i dansk ret i dag ikke er fastsat et maksimum på bødestrafen for overtrædelse af udlændingelovens § 59 a, stk. 1, anses som følge heraf ikke som korrekt implementering af direktivets artikel 4, stk. 1, litra a. Det er ministeriets vurdering, at en korrekt implementering af bestemmelsen bl.a. kræver, at der eksplicit fastsættes en maksimumsstraf på 5.000 euro eller tilsvarende national valuta til den vekselkurs, der er offentliggjort i EF-Tidende den 10. august 2001, pr. person, der befordres. Til Dommerforeningens bemærkning om det uhensigtsmæssige i brugen af minimumsstraffe, skal ministeriet henvise til, at det på baggrund af de indkomne høringssvar er besluttet, at der vil blive fremsat en omarbejdet version af lovudkastet. Lovudkastet ændres således, at der i stedet foreslås en model med en maksimumsstraf på 5.000 euro pr. person (svarende til ca. 37.200 kr.), der befordres. Ministeriet skal endelig bemærke, at der med det omarbejdede forslag om at indføre en maksimumordning ikke i øvrigt er tiltænkt nogen ændring af den nugældende praksis for fastsættelse af bødeniveauet for overtrædelse af transportøransvaret, herunder spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske absolut kumulation. Fastsættelsen af bøden vil således fort-

sat bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, dog således at domstolene skal fastsætte bøden til 37.200 kr. eller derunder pr. udlænding, der befordres, og at bøden har en afskrækkende virkning, er effektiv, og står i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at de via Justitsministeriet har fået tal på, hvor mange yderligere sager ved domstolene, der må forventes med vedtagelsen af lovændringen. Justitsministeriet har oplyst, at der i 2019 var 129 gentagelsestilfælde vedrørende overtrædelse af transportøransvaret. 84 af disse sager blev afgjort ved bødeforlæg, mens 37 blev afgjort ved dom uden retsmøde. De resterende seks sager blev afgjort på anden vis. Domstolsstyrelsen har ikke kunne få information fra Justitsministeriet om, hvor mange førstegangstilfælde af overtrædelse af transportøransvaret, der er registeret i 2019. Domstolsstyrelsen bemærker, at de af Rigspolitiet og Rigsadvokaten er blevet orienteret om, at der ikke forventes en signifikant stigning i antallet af sager som følge af bestemmelsen i lovforslaget om, at der fremover altid – og ikke kun i gentagelsestilfælde – skal rejses tiltale over for transportvirksomheder, der medtager passager til Danmark, som ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, og den pågældende virksomheds kontrol har eller burde have afsløret, at de pågældende rejsende ikke havde fornøden rejselegitimation og visum. Domstolsstyrelsen vurderer på det foreliggende grundlag, at antallet af nye sager ved domstolene vil være begrænset, og at eventuelle merudgifter vil kunne afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske ramme. Såfremt lovændringen vedtages, vil Domstolsstyrelsen følge sagsudviklingen nøje om nødvendigt vende tilbage til sagen.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Domstolsstyrelsen.

Røde Kors anerkender, at alle stater har en legitim interesse i at kontrollere adgangen til deres territorium, men mener også, at det giver anledning til bekymring, når overvågning og håndhævelse af regler om indrejse, som normalt er et myndighedsanliggende, uddeles til private. Det anbefales, at der, inden der foretages de foreslåede stramninger af transportansvaret, foretages en undersøgelse af, hvilke konsekvenser de eksisterende regler for ansvarsdelegationen har for retten til at søge asyl. Skulle det i den forbindelse vise sig, at fremgangsmåden betyder en begrænsning i retten til at søge asyl, bør transportøransvaret revideres.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Røde Kors. Ministeriet skal bemærke, at formålet med et nyt stk. 3 i udlændingelovens § 59 a er at angive et maksimalt bødeniveau for overtrædelse af transportøransvaret for transportvirksomheder samt at sikre, at der også i 1. gangstilfælde pålægges bødeansvar over

for transportvirksomheder, så transportøransvaret i medfør af udlændingelovens § 59 a bringes i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/51/EF af 28. juni 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til artikel 26 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985. Den foreslåede bestemmelse omhandler eller ændrer derimod ikke ved de gældende materielle betingelser i udlændingelovens § 59 a, stk. 1, om, hvornår transportører kan pådrage sig et ansvar, herunder spørgsmål om ansvarsdelegation.

2.15 Præcisering i forhold til Dublinforordningens terminologi

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har ingen bemærkninger til den ændrede terminologi i forhold til ændringen af "et andet EU-land" til "en anden medlemsstat". **FAU** finder imidlertid ikke, at lovgiver blot præciserer praksis ved at udelade ordet "modtage" af formuleringen, og ved at ændre "træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse vedrørende anmodningen" til "tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling til og besvarer anmodningen". **FAU** gør opmærksom på, at der findes et antal sager, hvor en asylansøger i en anden medlemsstat har familiemedlemmer i Danmark, som der eventuelt eksisterer et afhængighedsforhold til, og hvor Danmark på den baggrund anmodes om overtagelse efter Dublinforordningens regler. Såfremt Udlændingestyrelsen meddeler ej-accept på denne anmodning om overtagelse, er det en afgørelse, der ikke kun har betydning for den pågældende asylansøger, men også for de herboende familiemedlemmer.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at den humanitære klausul i Danmark anvendes meget snævert, og man en gang imellem ser sager, hvor afvisning af indgående anmodninger fører til splittede og meget ulykkelige familier. Det drejer sig om et begrænset antal sager, men konsekvenserne for de berørte personer er store, uanset de afgøres med en "afgørelse" eller en "stillingtagen". Dansk Flygtningehjælp havde derfor gerne set, at der for så vidt angår indgående anmodninger, der relaterer sig til sammenføring af familier, når en eller flere familiemedlemmer opholder sig i Danmark, blev truffet en formel afgørelse, som kunne indbringes for en klageinstans. En sådan ordning ses ikke at ville være i strid med Dublinforordningen.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater og Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet skal bemærke, at formålet med reglerne i Dublinforordningen er, at fastsætte kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet i en af medlemsstaterne og dermed forhindre muligheden for "forum shopping". Formålet med bestemmelsen i § 48 b er at fastsætte regler for medlemsstaterne i forbindelse med, at de anvender procedurerne for overtagelse og tilbagetagelse af udlændinge efter reglerne i Dublin-

forordningen. Dublinforordningens artikel 27, stk. 1, om, at ansøgeren har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel, vedrører den anmodende medlemsstats afgørelse herom. Dublinforordningen indeholder ikke regler om, at en accept eller afvisning af en anmodning om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter Dublinforordningen skal ske ved afgørelse eller skal kunne påklages. Om der skal være en klageadgang, når det omhandler en anmodning på baggrund af, at personen har familiemedlemmer i Danmark, er en politisk beslutning, og det er vurderingen, at anvendelse af den humanitære klausul sikrer, at der tages hensyn til familieforhold.

2.16 Udvidelse af Udlændingeinformationsportalen (Udlændinge Informations Systemet) til at omfatte afgørelse om hjælp til repatriering efter repatrieringsloven

Datatilsynet har anført, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvilke kategorier af personoplysninger, der vil blive registreret i Udlændinge Informations Portalen som følge af lovændringen og har derfor henstillet til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet beskriver dette nærmere og forholder sig til, hvorvidt der er et behandlingsgrundlag efter databeskyttelsesreglerne til behandlingen. Datatilsynet har endvidere anført, at det ikke fremgår udtrykkeligt, om Udlændinge- og Integrationsministeriet har taget stilling til iagttagelse af proportionalitetsprincippet i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c. Datatilsynet forudsætter i øvrigt, at alle relevante regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven vil blive iagttaget i forbindelse med behandling af personoplysninger foranlediget af de påtænkte lovændringer.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Datatilsynet. Ministeriet skal bemærke, at det alene er afgørelsen om, at borgeren har modtaget repatrieringsstøtte og datoen for denne afgørelse, der vil blive registreret i Udlændinge Informations Portalen. Der er derfor tale om almindelige personoplysninger og behandlingsgrundlaget er på den baggrund offentlige myndigheders retlige forpligtelse til at foretage administrative afgørelser og myndighedsudøvelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e. Yderligere oplysninger forbundet med en persons repatriering skal fortsat indhentes ved at rette henvendelse til Udlændingestyrelsen. I forhold til proportionalitetsprincippet i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c, kan der henvises til udkastets almindelige bemærkninger pkt. 22.2 om formålet med lovforslaget. Ministeriet kan supplerende oplyse, at lovforslaget bl.a. kan medvirke til at sikre et tilbagebetalingskrav i sager om repatriering der fortrydes, da det vil gøre det lettere for kommunen at se, at borgeren har modtaget repatrieringsstøtte. Ministeriet vurderer, at denne oplysning er proportional med myndighedernes behov for evt. afledte afgørelser disse skal træffe.

Kommunernes Landsforening (KL) bakker op om lovforslaget og anfører i den forbindelse, at det er et godt værktøj, og det kan være med til at sikre et tilbagebetalingskrav. KL dog, at det fortsat vil være en stor udfordring i praksis at få indrevet penge fra borgere, som fortryder repatriering og vender tilbage. KL vurderer ydermere, at det vil være gavnligt, at der også i Udlændinge Informations Portalen kan foretages en markering af, hvorvidt borgeren er omfattet af repatrieringsloven generelt, hvilket vil lette kommunernes arbejde i forhold til løbende at få identificeret, hvilke borgere der er omfattet af repatrieringsloven med henblik på at give dem den rette vejledning om mulighederne for repatriering.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra KL. Ministeriet bemærker, at formålet med lovforslaget er at styrke og effektivisere administrationen af reglerne om tilbagebetaling af hjælp til repatriering. Ministeriet skal endvidere bemærke, at kommunerne som udgangspunkt allerede i dag kan tilgå oplysninger i Udlændinge Informations Portalen om en persons opholdsgrundlag og på den baggrund afgøre, om personen er omfattet af målgruppen for repatriering. Der forefindes ikke i dag en mulighed for markering af målgrupper i Udlændinge Informations Portalen. Det vil kræve en større analyse samt en efterfølgende ændring i den nuværende funktionalitet for, at ministeriet kan håndtere dette ønske.

2.17 Justeringer af integrationsloven

Kommunernes Landsforening (KL) er enige i, at forslaget om justering af reglerne om fordeling af flygtninge til kommunerne er en mere rimelig ordning, men at det på nuværende tidspunkt ikke er så aktuelt grundet det lave flygtningeantal. KL har i forbindelse med præciseringen i integrationslovens § 20, stk. 1, 4. pkt, hvorefter der rettelig henvises til integrationslovens § 16, stk. 4 – og ikke § 16, stk. 3, henvist til, at det forekommer uklart præcis hvilke opfølgingsregler, der gælder for hvilke målgrupper med affattelsen af integrationslovens § 20, og at uklarheden består i, hvordan man skal skelne mellem selvforsørgede efter § 16, stk. 4, der skal have opfølgning efter behov, og de udlændinge, der skal have opfølgning hver 12. måned.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra KL. Ministeriet skal henvise til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i lovforslag nr. L120 (2018-19), Jf. Folketingstidende 2018-19, 1. samling, tillæg A, L 210 som fremsat, side 180.

SOS Racisme har bemærket, at der kommer meget færre asylansøgere til Danmark, at der derfor ikke ses noget argument for at opretholde midlertidige boliger for flygtninge, og at kommunerne må kunne finde boliger til de relativt få flygtninge, der er tilbage. SOS Racisme foreslår, at kommunerne – hvis der igen skulle opstå en situation med mange asylansøgere i Danmark – så vidt muligt huser

flygtningene i normale boliger og i øvrigt tilpasser ydelserne, så flygtninge kan leve et nogenlunde normalt liv uden at få det indskrænket alvorligt pga. fattigdom.

Amnesty International henviser til de gældende regler om anvisning af boliger, herunder kommunernes pligt til at anvise et midlertidigt opholdssted. Amnesty International anfører i den forbindelse, at det ikke bør være muligt at placere flygtninge i midlertidige boliger i længere perioder, slet ikke op til 7 år, og opfordrer derudover til, at udkastet til lovforslaget revideres, således at flygtninge indkvarteres i permanente boliger.

Ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra SOS Racisme og Amnesty International. Ministeriet skal bemærke, at lovforslaget ikke ændrer på integrationslovens regler om anvisning af et sted at bo til de pågældende flygtninge, herunder heller ikke hvad der forstås ved et midlertidigt opholdssted eller en permanent bolig. Lovforslaget ændrer heller ikke på de pågældende flygtningses samme adgang til at få hjælp fra kommunen, som alle andre boligtrængende borgere i landet efter de almindelige principper og løsning af kommunale boligsociale opgaver.

2.18 Opbevaring af oplysninger om kursisters deltagelse i danskundervisning

Datatilsynet har oplyst, at de forventer at blive hørt forud for en eventuel ændring af den pågældende bekendtgørelse (bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (BEK nr. 1766 af 27. december 2018), jf. databeskyttelseslovens § 28 om pligten til at indhente tilsynets udtalelse i forbindelse med udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser, cirkulærer og lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger. Datatilsynet henleder opmærksomheden på, at Udlændinge- og Integrationsministeriet som dataansvarlig for den pågældende database skal påse, at oplysningerne opbevares med den fornødne sikkerhed, samt at der ikke opbevares flere oplysninger end nødvendigt til formålet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c og f (princippet om dataminimering og princippet om integritet og fortrolighed) samt artikel 32 (sikkerhed). Datatilsynet har endelig anført, at Udlændinge- og Integrationsministeriet bør påse, at de registrerede i oplysningsmeddelelsen får oplyst opbevaringsperioden, hvor dette er nødvendigt for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling for den registrerede.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Datatilsynet, herunder, at Datatilsynets ønske om at blive hørt i forbindelse med udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelsen.

2.19 Ændring af planloven

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at man sammen med kommunerne har ønsket, at kommunerne kan forlænge tilladelser mv. til midlertidige boliger, der er etableret efter planlovens § 5 u, og at forslaget herom derfor hilses velkomment.

SOS Racisme har bl.a. bemærket, at der ikke ses at være noget argument for at opretholde de midlertidige boliger for flygtninge, idet kommunerne må kunne finde boliger til de relativt få flygtninge, der er tilbage. Skulle der igen opstå en situation med mange asylansøgere i Danmark, foreslår SOS Racisme bl.a., at kommunerne så vidt muligt huser flygtninge i normale boliger.

Amnesty International har bl.a. bemærket, at det ikke bør være muligt at placere flygtninge i midlertidige boliger, som ikke lever op til planlovens almindelige ordning – og slet ikke i 7 år, som den foreslåede ændring giver mulighed for. Der vil ofte være tale om bygninger, som befinder sig i områder, der ikke – efter lokalplanen – er beregnet til beboelse. Foreningen opfordrer til, at lovforslaget ændres, så flygtninge, som boligplaceres af Udlændingestyrelsen, indkvarteres i rigtige, permanente boliger.

Erhvervsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra KL, SOS Racisme og Amnesty International og har forelagt dem for Erhvervsministeriet, som har ressortansvaret for planlovens § 5 u. Erhvervsministeriet skal bemærke, at kommunernes pligt til at anvise midlertidige opholdssteder til flygtninge er reguleret i integrationslovens § 12. Kommunen er ikke efter integrationslovens regler forpligtet til at anvise en permanent bolig. Disse regler ændres ikke med forslaget. Planlovens § 5 u har til formål, at kommunerne hurtigt kan afhjælpe et akut behov for midlertidig indkvartering af flygtninge og giver mulighed for en fravigelse på op til 5 år fra de almindelige regler om bl.a. lokalplanpligt og dispensation fra lokalplaner med henblik på etablering af midlertidige opholdssteder til nyankomne flygtninge. Opholdsstederne skal være godkendt til beboelse, herunder i forhold til sikkerhed, brandforskrifter m.v. En række kommuner har tilbage fra 2015 etableret midlertidige opholdssteder til flygtninge efter reglerne i planlovens § 5 u. Forslaget om, at kommunerne kan forlænge varigheden af tilladelser m.v. til sådanne midlertidige opholdssteder med op til 2 år, skal give kommunerne mere fleksible rammer for fortsat at sikre de nødvendige opholdssteder. KL og flere kommuner har efterspurgt en sådan mulighed. Muligheden forventes f.eks. at kunne være relevant i tilfælde, hvor kommunen har brug for mere tid til at etablere andre opholdssteder efter planlovens almindelige regler, eller hvor der ikke forventes at være samme behov for opholdssteder i kommunen efter et par år. Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer af forslaget.

2.20 Hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for ledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark mv.

Bedsteforældre for Asyl har bemærket, at det er deres opfattelse, at børn og familier uden lovligt ophold lovmæssigt bør føres tilbage til serviceloven i stedet for at høre hjemme under Udlændingestyrelsen, hvorfor foreningen anbefaler, at lovforslaget ikke skal søges fremmet.

Røde Kors har bemærket, at Røde Kors anbefaler, at serviceloven bør være den primære ramme for beskyttelse af alle børn i Danmark.

SOS Racisme har bemærket, at SOS Racisme mener, at alle børn under 18 år vil være bedst beskyttet af at blive omfattet af serviceloven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Bedsteforældre for Asyl, Røde Kors og SOS Racisme, men finder ikke anledning til at justere lovforslaget.

Ankestyrelsen har bemærket, at styrelsen er enig i betragtningerne om, at anvendelsen af reglerne i lov om socialservice med de fornødne tilpasninger i relation til de i lovforslaget nævnte persongrupper vil være en kodificering af eksisterende praksis.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark har bemærket, at lovforslaget samlet set ikke bør fremrykke balancen for hverken finansieringsansvar eller arbejdsopgaver i forhold til udlændinge uden lovligt ophold i landet i en retning, der er til ulempe for kommunerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke har nogen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige, da der er tale om en kodificering af praksis, og der ikke tilsigtes ændring af praksis.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har bemærket, at det virker umiddelbart som om, at lovforslaget kun omfatter børn, der bor på et asylcenter sammen med deres asylsøgende forældre eller forældre (og dermed børn), der har mistet deres opholdsgrundlag (asyl).

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der med lovforslaget foreslås bl.a., at reglerne i udlændingelovens kapitel 9 b om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på delvis lukkede, sikrede og særligt sikrede afdelinger og døgninstitutioner udvides til at omfatte alle former for anbringelse uden samtykke uanset anbringelsessted. Det foreslås samtidig præciseret, at det er kommunalbe-

styrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, der træffer afgørelse om valg af anbringelsessted. Det foreslås desuden, at der i udlændingeloven tilvejebringes lovhjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for mindreårige udlændinge uden lovligt ophold, som er indkvarteret sammen med en forældremyndighedsindehaver eller andre, der er trådt i forældremyndighedsindehaverens sted, og udlændinge i alderen fra 18 til 22 år uden lovligt ophold i Danmark. Dette sker ved, at der i udlændingeloven indsættes henvisninger til serviceloven og retssikkerhedsloven til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for mindreårige udlændinge, som er indkvarteret sammen med en forældremyndighedsindehaver eller andre, der er trådt i forældremyndighedsindehaverens sted, og udlændinge i alderen fra 18 til 22 år uden lovligt ophold i Danmark. Der vil være tale om børn og unge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, og som er indkvarteret på et indkvarteringssted (f.eks. et asylcenter) eller i tilknytning til et indkvarteringssted (f.eks. privat indkvartering). Mindreårige udlændinge, der opholder sig fysisk i landet og har et lovligt opholdsgrundlag efter reglerne i udlændingeloven, er direkte omfattet af serviceloven. Det vil således fortsat være muligt at iværksætte sociale foranstaltninger over for denne gruppe af udlændinge efter serviceloven, hvor behovet for en social foranstaltning ikke kan dækkes inden for rammerne af udlændingeloven og i regi af indkvarteringsoperatøren.

Institut for Menneskerettigheder har bemærket, at der ikke er et afsnit om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser, hvor der foretages en gennemgang af de menneskeretlige overvejelser forbundet med udvidelsen af mulige anbringelsessteder for uledsagede mindreårige, samt det skærpede hjemmelskrav for anbringelse vedr. ledsagede mindreårige og unge mellem 18-22 år uden lovligt ophold. I tilknytning hertil bemærker instituttet, at forpligtelserne efter FN's børnekonvention efter instituttets opfattelse gælder over for børn med ulovligt ophold her i landet. Instituttet har endvidere bemærket, at det er instituttets vurdering, at der bør fremgå en menneskeretlig vurdering af de skærpede tiltag, som lovforslaget omhandler.

SOS Racisme har bemærket, der ikke findes nogen henvisning til FN's børnekonvention eller artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at der med lovforslaget tilvejebringes bl.a. tydelig lovhjemmel til at iværksætte visse sociale foranstaltninger over for mindreårige udlændinge og unge udlændinge i alderen fra 18 til 22 år uden lovligt ophold. Der er tale om en kodificering af eksisterende praksis, og med lovforslaget tilsigtes der ikke at ændre på gældende praksis. Det forudsættes således, at enhver iværksættelse af sociale foranstaltning

ger omfattet af lovforslaget fortsat skal være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder særligt FN's børnekonvention.

SOS Racisme har bemærket, at servicelovens bemærkninger skal anvendes med "fornødne tilpasninger", både hos mindreårige børn, men også hos unge, og at begrebet "fornødne tilpasninger" er et gummibegreb, der kan svække indholdet af en social foranstaltning for barnet eller den unge.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse til § 62 x, stk. 1, i udlændingeloven fastsætter, hvilke bestemmelser i serviceloven der finder anvendelse med de fornødne tilpasninger i tilfælde, hvor en mindreårig udlænding uden lovligt ophold, som er indkvarteret sammen med en forældremyndighedsindehaver eller andre, der er trådt i forældremyndighedsindehaverens sted, har behov for særlig støtte. Med fornødne tilpasninger henvises til de særlige forhold, der gælder for de mindreårige udlændinge uden lovligt ophold, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 eller 2, i forhold til mindreårige udlændinge med lovligt ophold, der bor privat sammen med forældremyndighedsindehaverne. Der henvises hertil, at mindreårige udlændinge, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, har nogle andre forudsætninger i forhold til støtte fra f.eks. ansatte på indkvarteringsstedet, i forhold til mindreårige udlændinge med lovligt ophold, der bor hjemme sammen med forældremyndighedsindehaverne. Det indebærer endvidere, at der ved valg af sociale foranstaltninger skal tages højde for, at den mindreårige udlænding ikke har lovligt ophold i Danmark, og derfor, som udgangspunkt, vil skulle udrejse af Danmark. Den foreslåede bestemmelse til § 62 x, stk. 2, i udlændingeloven, fastsætter, hvilke bestemmelser i serviceloven der finder anvendelse med de fornødne tilpasninger i tilfælde, hvor en ung udlænding i alderen fra 18 til 22 år uden lovligt ophold, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 eller 2, har behov for særlig støtte, og der er begrundet formodning om, at udlændingens behov for særlig støtte ikke kan imødekommes under udlændingens ophold i indkvarteringsystemet. Med fornødne tilpasninger henvises til de særlige forhold, der gælder for unge udlændinge i alderen fra 18 til 22 år uden lovligt ophold, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelse, i forhold til unge udlændinge fra 18 til 22 år med lovligt ophold. Det betyder bl.a., at der ved valg af sociale foranstaltninger skal tages højde for, at den unge udlænding fra 18 til 22 år ikke har lovligt ophold i Danmark, og derfor, som udgangspunkt, vil skulle udrejse af Danmark.

Ankestyrelsen har bemærket, at det bør overvejes at ændre overskriften til retsikkerhedslovens § 9 a, da bestemmelsen bærer overskriften "Personer under 18 år" henset til, at der også vil kunne træffes afgørelse om sociale foranstaltninger over for unge udlændinge i alderen 18 til 22 år efter den foreslåede bestemmelse

i § 62 x, stk. 2, i udlændingeloven. Ankestyrelsen foreslår endvidere, at det overvejes, om retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, bør præciseres.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at reglerne om selvstændig opholdskommune i retssikkerhedslovens § 9 a kun gælder for børn og unge under 18 år. Derfor er ændringen af retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 4, 3. pkt., tilpasset, hvorefter bestemmelsen kun omfatter afgørelser efter den foreslåede § 62 x, stk. 1, i udlændingeloven. Iværksættes der foranstaltninger over for unge fra 18 til 22 år efter den foreslåede § 62 x, stk. 2, i udlændingeloven, vil det med tilpasningen være de almindelige regler om opholds- og handlekommune i retssikkerhedslovens § 9, der vil gælde, når de unge fra 18 til 22 år meddeles opholdstilladelse. Efter retssikkerhedslovens § 9 har en person som udgangspunkt opholdskommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig. I forhold til præcisering af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, bemærker Social- og Indenrigsministeriet, at refusionsreglerne i retssikkerhedsloven ikke finder anvendelse i forhold til udlændinge med ulovligt ophold. Reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 3 finder anvendelse, når udlændingen enten har lovligt ophold eller er meddelt opholdstilladelse. Omtalen af § 9 c, stk. 1, er derfor udgået af bemærkningerne til lovforslaget.

Kommunernes Landsforening (KL) mener vedrørende den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 62 y, stk. 3, at fristen på 1 måned er for kort til at kunne træffe en faglig begrundet vurdering af evt. fortsatte foranstaltninger, henset til at kommunen i mange tilfælde efter en 1 måned end ikke har overtaget det formelle integrationsansvar. KL foreslår, at en given foranstaltning kan opretholdes, indtil kommunen har foretaget en § 50-undersøgelse, hvortil der er en tidsfrist på 4 måneder, og deraf truffet beslutning om foranstaltning.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse som grundlag for de iværksatte foranstaltninger efter den foreslåede bestemmelse til § 62 x i udlændingeloven, idet servicelovens § 50 finder anvendelse. Der vil derfor som hovedregel ikke være behov for at iværksætte en ny børnefaglig undersøgelse, hvis en udlænding, der modtager en foranstaltning efter de foreslåede bestemmelser i udlændingeloven, bliver meddelt opholdstilladelse i Danmark. Der vil eventuelt være behov for at supplere den børnefaglige undersøgelse i det omfang, forholdene i den konkrete sag giver anledning hertil. Henset til, at der kan være behov for at indhente nye eller opdaterede oplysninger, herunder sagsoplysninger fra indkvarteringskommunen, foreslås lovforslagets frist i den foreslåede § 62 y, stk. 3, ændret fra 1 måned til 2 måneder på baggrund af høringsvaret.

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at det synes at være i åbenlys strid med fagpersonernes udvidede, skærpede underretningsforpligtelse efter serviceloven, at der i lovforslagets almindelige bemærkninger står beskrevet, at Udlændingesty-

relsen og de enkelte indkvarteringsoperatører kan kontakte kommunen, hvis børn og unge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, har sociale problemer af en sådan karakter, at Udlændingestyrelsen eller operatøren vurderer, at de ikke kan håndteres i regi af indkvarteringssystemet. Dansk Flygtningehjælp har endvidere bemærket, at der altid bør ske underretning, og kommunens børnefaglige sagsbehandlere bør altid involveres i vurderingen af, hvordan en sådan bekymring skal håndteres, herunder om det kan ske i regi af indkvarteringsystemet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet er enige i det anførte af Dansk Flygtningehjælp om, at de enkelte indkvarteringsoperatører har en skærpet underretningsforpligtelse. Lovforslaget er justeret i overensstemmelse hermed.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet bemærker endvidere, at kommunens generelle tilsynsforpligtelse efter § 146 i serviceloven gælder i forhold til alle børn og unge, der har faktisk ophold i kommunen, og herunder også udlændinge uden lovligt ophold i Danmark. Det samme gælder i forhold til underretningspligten i §§ 153 og 154 i serviceloven. Hvis kommunen på baggrund af underretninger efter servicelovens §§ 153 og 154, som led i tilsynsforpligtelsen eller på anden måde bliver opmærksom på børn, som mistrives eller på anden måde er i en u hensigtsmæssig udvikling, har kommunen i første række derfor pligt til at kontakte udlændingemyndighederne, så der kan blive taget hånd om disse problemer i regi af udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a. Underretningspligten er generel og omfatter også udlændingemyndigheder og operatører.

Kan den mindreårige udlændings behov for særlig støtte ikke tilgodeses inden for de eksisterende muligheder i indkvarteringsystemet, kan kommunen efter initiativ fra udlændingemyndighederne/indkvarteringsstedet igangsætte en vurdering af, om der er behov for, at der iværksættes en foranstaltning. Kommunen kan bl.a. foretage en børnefaglig undersøgelse af mindreårige udlændinge uden lovligt ophold med henblik på en vurdering af behovet for iværksættelse af sociale foranstaltninger. Kommunen vil således foretage en socialfaglig vurdering af, hvilke sociale foranstaltninger det er nødvendigt at iværksætte.

Før der iværksættes en social foranstaltning over for mindreårige udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt, søger operatøren efter praksis kautionsansøgning til foranstaltningen (dvs. tilsagn om dækning af udgifterne til afholdelse af foranstaltningen) hos Udlændingestyrelsen. I kautionsansøgningen indgår kommunens socialfaglige vurdering af, hvilke sociale foranstaltninger der

skal iværksættes, ligesom kommunen – eller børn og unge-udvalget i kommunen – i visse tilfælde vil have truffet afgørelse om en given foranstaltning.

Kommunens socialfaglige vurdering indgår herefter i grundlaget for Udlændingestyrelsens vurdering af, om styrelsen skal betale for foranstaltningen. Udlændingestyrelsen vil som altovervejende hovedregel lægge sig op ad kommunens vurdering. Udlændingestyrelsen vil således ikke foretage en selvstændig socialfaglig vurdering af spørgsmålet om iværksættelse af foranstaltningerne.

Datatilsynet har bemærket, at Datatilsynet forudsætter, at databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven vil blive iagttaget i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at videregivelse af oplysninger som følge af de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens §§ 62 x og 62 æ skal ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark anbefaler, at lovændringerne ledsages af en letforståelig og letanvendelig vejledning, som kan hjælpe kommunerne og Udlændingestyrelsens koordinering i det fremadrettede samarbejde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig bemærkninger fra Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark.

Færøernes Landsstyre har bemærket, at det kun er forslag til ændringer af udlændingeloven, som vil kunne sættes i kraft for Færøerne.

Ministeriet bemærker, at den gældende retssikkerhedslov og den gældende voksenansvarslov ikke gælder for Færøerne og Grønland, og at disse love heller ikke kan sættes i kraft ved kongelig anordning. Derfor er det med lovforslaget alene foreslået, at forslagene til ændringer af udlændingeloven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til lovudkastet indeholder lovforslaget følgende indholdsmæssige ændringer:

I lovforslagets del om indrejseforbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 27, er der foretaget en række sproglige ændringer.

Herudover er den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 32, stk. 3, ændret således, at bestemmelsen finder anvendelse, hvis udlændingen udvises efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller hvis udlændingen er omfattet af stk. 1, nr. 2, og der foreligger "særlige tilfælde". Kriterierne for anvendelsen af bestemmelsen er ligeledes ændret, således at bestemmelsen også kan finde anvendelse, hvis den manglende udrejse skyldes alvorlig sygdom hos udlændingens nærmeste familie, eller hvor myndighederne efter en konkret og individuel vurdering, finder at fastsættelse af et indrejseforbud vil være uproportionalt henset sagens konkrete omstændigheder. Kriterierne er i øvrigt præciseret.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 3, er ændret således, at der ikke længere henvises til indrejseforbud efter den foreslåede § 32, stk. 1, nr. 1, der ikke er en følge af udvisning på baggrund af kriminalitet, men til indrejseforbud i forbindelse med udvisning efter § 25, nr. 2, hvis udvisningen sker under henvisning til den offentlige sundhed, samt § 25 a, stk. 2, eller § 25 b. Ændringen betyder, at indrejseforbud i forbindelse med administrativ udvisning efter udlændingelovens § 25, nr. 1, og § 25, nr. 2, hvis udvisningen sker under henvisning til den offentlige orden og sikkerhed, ikke er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde. Herudover er den foreslåede § 32, stk. 4, nr. 9 og 10, ændret. Således meddeles et indrejseforbud for bestandig i tilfælde, hvor en udlændings opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, jf. den foreslåede stk. 1, nr. 5. Den foreslåede § 32, stk. 4, nr. 10, regulerer indrejseforbud til udlændinge omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union efter den foreslåede § 32, stk. 1, nr. 3, samt indrejseforbud til visse religiøse forkyndere efter den foreslåede § 32, stk. 1, nr. 4. Det fremgår af bestemmelsen, at der i disse tilfælde meddeles et indrejseforbud for så længe de pågældende er omfattet af de restriktive foranstaltninger eller optaget på listen, der er nævnt i § 29 c, stk. 1.

De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 1 og 3, ændres således, at de svarer til gældende ret. Forslaget til § 32, stk. 5, nr. 2, er præciseret således, at der er en positiv afgrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde. Bestemmelsen finder således anvendelse, hvis udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, § 25 b, eller § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed.

I bemærkningerne til forslaget til udlændingelovens § 32, stk. 6, 1. pkt., er det præciseret, at en udlænding, der har et indrejseforbud, der gælder for medlemsstaterne til udsendelsesdirektivet, ikke vil kunne skønnes udrejst alene som følge af, at den pågældende har været forsvundet fra sit indkvarteringssted i mindst 3 år, og ikke i perioden er genopdukket eller antruffet af politiet. Ministeriet har herudover præciseret, at hvis et udrejsetidspunkt, der er fastsat skønsmæssigt, efterfølgende ændres, vil indrejseforbuddets varighed skulle regnes fra det faktiske udrejsetidspunkt. Ministeriet har i øvrigt tilføjet, at indrejseforbud regnes fra tidspunktet for dommens forkyndelse, hvis udlændingen er udvist med indrejseforbud ved en udeblivelsesdom, jf. retsplejelovens § 855, stk. 3.

Endelig indeholder lovforslagets del om indrejseforbud en ændring af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 32, stk. 7, der regulerer ophævelse af et indrejseforbud. Der er sket en justering af stk. 7, 4. pkt., hvorefter et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, ophæves, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor.

Lovforslagets del om forlængelse af udrejsefristen, jf. lovforslagets § 1, nr. 34, er ændret således, at lovforslaget nu indeholder en justering af de kriterier, hvorefter en udrejsefrist kan forlænges. Det foreslås således præciseret, at bestemmelsen om forlængelse af udrejsefrist også kan anvendes, hvis en udlænding, der har fået sin opholdstilladelse nægtet forlænget eller inddraget, skal afvikle forhold her i landet (bankforhold, bolig, færdiggøre skolegang). Forslaget indeholder endvidere en ændring der indebærer, at den udlændingemyndighed, der har truffet afgørelse i en sag, også skal træffe afgørelse om forlængelse af udrejsefristen.

Der er tilføjet nye bestemmelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 69, 70 og 73, for at imødekomme Flygtningenævnets ønske om, som udgangspunkt at kunne behandle anmodninger om forlængelse af udrejsefrist på formandskompetence og på skriftligt grundlag.

Der er tilføjet nye bestemmelser, jf. lovforslagets § 3, nr. 7-10, som præciserer § 52, stk. 3, nr. 1-4, i integrationsloven om sanktion for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse som ikke overholder deres pligt til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen.

Der er alene tale om en konsekvensrettelse af § 52, stk. 3, i integrationsloven i lyset af, at der ikke i bestemmelsens nuværende udformning er henvist til det korrekte stykke i § 22 i lov om aktiv socialpolitik, der blev ændret dels ved § 21, nr. 1-3, og § 22, nr. 1, i lov nr. 1550 af 27. december 2019 om et midlertidigt børnetilskud til visse forældre, dels ved § 5, nr. 7, lov nr. 1558 af 27. december 2019 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love.

Der er tilføjet en ny § 6 om ændring af lov om kommunale særlige tilbud om grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge, da der i denne lovs § 9, stk. 8, er behov for at foretage en identisk konsekvensrettelse med den, der er foreslået til folkeskolelovens § 50, stk. 3, jf. lovudkastets § 5.

I lovforslagets del om hjemmel til iværksættelse af sociale foranstaltninger over for ledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark m.v. er den foreslåede ændring af udlændingelovens § 62 l, stk. 1, hvorefter børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på alle typer af anbringelsessteder, præciseret, således at hjemlen til at foretage indgribende foranstaltninger, herunder frihedsberøvelse, er mere klar.

Den foreslåede ændring af retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 4, 3. pkt., er tilpasset, så bestemmelsen omfatter afgørelser efter den foreslåede § 62 x, stk. 1, i udlændingeloven, da bestemmelsen i retssikkerhedsloven kun omfatter anbragte børn og unge under 18 år. Iværksættes der foranstaltninger over for unge fra 18 til 22 år efter den foreslåede § 62 x, stk. 2, i udlændingeloven, vil det med tilpasningen være de almindelige regler om opholds- og handlekommune i retssikkerhedslovens § 9, der vil gælde, når de unge i alderen fra 18 til 22 år meddeles opholdstilladelse, og af samme grund er den foreslåede § 62 y, stk. 3, tilpasset med en henvisning til § 62 x, stk. 1. Efter retssikkerhedslovens § 9 har en person som udgangspunkt opholdskommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig.

Omtalen af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, er udgået af lovforslagets bemærkninger, da refusionsreglerne i retssikkerhedsloven ikke finder anvendelse i forhold til udlændinge med ulovligt ophold. Reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 3 finder anvendelse, når udlændingen enten har lovligt ophold eller er meddelt opholdstilladelse.

Henset til, at der kan være behov for at indhente nye eller opdaterede oplysninger, herunder sagsoplysninger fra indkvarteringskommunen, er lovforslagets frist i den foreslåede § 62 y, stk. 3, i udlændingeloven ændret til 2 måneder.

Den foreslåede ændring af voksenansvarslovens § 2 om lovens anvendelsesområde er ændret. Det foreslås herefter, at voksenansvarslovens § 2, stk. 5, som afgrænser lovens anvendelsesområde i forhold til uledsagede mindreårige uden lovligt ophold, hvor der træffes afgørelse om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, jf. §§ 62 m-o, ophæves, da det med lovforslagets ændringer i § 62 l foreslås, at disse udlændinge fremover kan anbringes på alle anbringelsestyper.

Med den foreslåede ændring af voksenansvarsloven ensartes reglerne om f.eks. fysisk guidning, rusmiddeltest mv. for mindreårige uledsagede og ledsagede mindreårige med de regler, der gælder for andre anbragte børn og unge på den pågældende anbringelsestype.

Herudover er der foretaget justeringer af sproglig og lovteknisk karakter. Der er ikke hermed tilsigtet en indholdsmæssig ændring af de foreslåede ordninger.